

คม·สด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4174 วันจันทร์ที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2556 หน้า 3

ไวรัสลึกลับ ‘ซาร์สทะเลทราย’

...เผ่าระวังพีริฮัญชาอุฯ

กลางปี 2555 ที่ผ่านมา องค์การอนามัยโลก ได้รับแจ้งว่า มีเชื้อไวรัสตัวใหม่โผล่แถวดินแดนแถบ ตะวันออกกลาง หลังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกัน เผ่าระวังลึกพัก เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2556 ได้รับรายงานแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุข ชาวคูดีอาระเบียพบผู้ป่วยด้วยโรคลึกลับคล้ายไวรัสโรซ ชาร์ส หรือโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง และ เสียชีวิตไปแล้วหลังเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม แพทย์ส่งผลตรวจเชื้อไปตรวจห้อง แล็บซึ่งยืนยันกลับมกว่า เป็นเชื้อ “ไวรัสโคโรนาสาย พันธุ์ใหม่” หรือเอ็นซีโอวี (NCoV) ล่าสุดมีรายงาน พบผู้ติดเชื้อนี้แล้วเกือบ 15 คน เสียชีวิตแล้ว 9 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวซาอุฯ จอร์แดน แต่มีรายหนึ่งเสียชีวิตที่โรงพยาบาลในอังกฤษหลังจากเดินทางกลับมาจากซาอุฯ

จนถึงขณะนี้นักวิทยาศาสตร์ไม่แน่ใจว่าเชื้อไวรัสตัวใหม่นี้ระบาดมาจากต้นตอใด ผู้ป่วยแต่ละคนไม่มีประวัติว่าสัมผัสกับผู้ป่วยรายอื่น เบื้องต้นตั้ง สมมุติฐานเชื่่อมรณะชนิดใหม่ของโลกเป็นคนละชนิดกับไวรัสซาร์ส (SARS) แม้จะมีลักษณะทางพันธุกรรม คล้ายคลึงกับเชื้อโคโรนาไวรัสที่เป็นต้นตอตัวเดียวกันก็ตาม โดยระบาดมาจากสัตว์ปีกประเภท “ค้างคาว” แล้วแพร่ติดต่อมายังมนุษย์ ทั้งนี้ไวรัสซาร์สเคยแพร่ระบาดหนักไป 29

ประเทศทั่วทวีปเอเชีย เมื่อปี 2545-2546 มีรายงานผู้ป่วย 8,098 ราย และเสียชีวิต 774 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 9.6 องค์การอนามัยโลกจึงเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ เผ่าจับตาดูการระบาดของไวรัสลึกลับสายพันธุ์ใหม่อย่างใกล้ชิด

สำหรับประเทศไทยนั้น ศ.นพ.อมร ลิลาภิรมย์ ผู้เชี่ยวชาญเชื้อไวรัสและโรคติดต่อ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ยอมรับว่ามีการเผ่าระวังเชื้อตัวนี้เช่นกัน เนื่องจากในแต่ละปีคนไทยผู้นับถือศาสนา

อิสลามจำนวนมากเดินทางไปแสวงบุญประกอบพิธีฮัจญ์ที่นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และเชื้อไวรัสลึกลับตัวนี้อาจแพร่ระบาดในหมู่ผู้คนขณะเข้าร่วมพิธีได้ โดยผ่านทางระบบทางเดินหายใจ

“ตอนนี้ยังไม่มีความชัดเจนว่าเป็นสายพันธุ์อะไรกันแน่ เชื่อว่าสายพันธุ์มาจากไวรัสซาร์ส แต่ไม่น่ากลัวเท่าไวรัสไข้

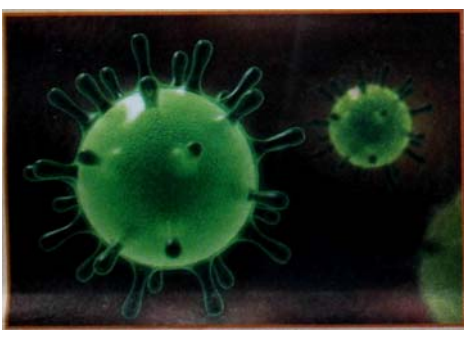
หวัดหมูหรือไข้หวัดใหญ่เพราะไม่ใช่ไวรัสกลุ่มเดียวกัน ไวรัสซาร์สทะเลทรายตัวนี้อาจมาจากค้างคาวหรือสัตว์ปีกประเภทคล้ายนก สัตว์พวกนี้แพร่เชื้อได้ง่ายผ่านทางอุจจาระหรือสิ่งสกปรกต่างๆ ที่ฟุ้งกระจายในอากาศแล้วมนุษย์ไปรับสูดดมหรือสัมผัสเข้าร่างกายเท่าที่ศึกษาเบื้องต้นคาดว่าตัวเชื้อโรคไม่แข็งแรงหรืออันตรายมากนัก ไม่ได้ง่ายเหมือนพวกไวรัสไข้หวัดใหญ่ ไวรัสซาร์สตัวใหม่นี้จะแพร่กระจายให้เฉพาะกับคนที่อยู่ใกล้ชิดกันมากๆ หลายฝ่ายเลยกล่าวเรื่องพิธีฮัจญ์ที่ซาอุดีอาระเบีย เพราะแต่ละปีมีคนจากทั่วโลก

หลายล้านคนไปรวมกันแบบเบียดเสียดแออัดยัดเยียดกัน ถ้ามีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แพร่เชื้อออกมา คนอื่นรับไวรัสตัวนี้เข้าไปฝังในร่างกาย พอแยกย้ายกลับบ้านอาจกลายเป็นพาหะนำเชื้อตัวนี้ไปแพร่ระบาดได้อีกหลายประเทศ”

ศ.นพ.อมร อธิบายว่า ที่ผ่านมายังไม่มีการรักษาโรคที่เกิดจากไวรัสซาร์ส ทำได้เพียงรักษาตามอาการ หากใครร่างกายอ่อนแออาจเสียชีวิตได้ง่าย ดังนั้นจึงอยากเตือนให้ผู้วางแผนเดินทางไปร่วมพิธีฮัจญ์ที่นครเมกกะช่วงปลายปีนี้ หรือใครก็ตามที่เดินทางกลับม

จากแถบตะวันออกกลางให้เผ่าสังเกตตัวเอง หากรู้สึกมีอาการไม่สบายไข้ขึ้น เป็นหวัด ไอ หอบ หายใจเร็ว มีเสมหะขุ่นขาว แล้วไปทบทวนกินยา 3-4 วันแล้วอาการไม่ทุเลา ให้รีบไปโรงพยาบาลตรวจเอกซเรย์ดูว่ามีอาการปอดบวมหรือไม่ ที่สำคัญต้องแจ้งหมอทันทีว่าตัวเองกลับมาจากประเทศไหน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ช่วยกันเผ่าระวังไม่ให้เชื้อแพร่กระจายไปยังคนอื่น

เพราะในอดีตโรคร้ายตัวนี้ทำให้หมอและเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลเสียชีวิตไปแล้วหลายคน เพราะติดมาจากคนไข้

'โรคซาร์ส' 2545-2546

เหตุการณ์โรคซาร์สระบาดเมื่อ 11 ปีที่แล้วนั้น เริ่มจากปี 2545 พบผู้ป่วยโรคซาร์สคนแรกเป็นชาวนา ในมณฑลกวางตุ้งของจีน มีอาการทางระบบทางเดินหายใจไปรักษาในโรงพยาบาลใกล้บ้านแคโรลชีวิต ตอนนั้นยังไม่ใครรู้ว่ามันเป็นโรคอะไรซะไรชัดเจน หลังจากนั้นก็มีผู้ป่วยอาการคล้ายคลึงกันอีกหลายคน เช่น ใช้สูง อ่อนเพลีย เจ็บคอ ไอ มีลักษณะปอดอักเสบ หรือหลอดลมอักเสบเรื้อรัง หอบเหนื่อยจนกระทั่งเริ่มคิดเชื่อทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงก่อนเสียชีวิต

แล้วคิดเชื่อโรคซาร์สต้องเข้ารับการรักษาที่เวียดนาม จนกระทั่งเสียชีวิตลงภายในเวลาไม่กี่วัน หลังจากนั้น ทีมเจ้าหน้าที่พยาบาลซึ่งช่วยกันดูแลผู้ป่วยรายนี้ หลายคนเริ่มเกิดการคล้ายกับผู้ป่วยขึ้นมา แพทย์ชาวอิตาลี ชื่อ "Carlo Urbani" ผู้ทำงานในโรงพยาบาลแห่งนั้น เริ่มสงสัย จึงรายงานไปยังองค์การอนามัยโลก ต่อมา ตัวแพทย์ผู้นี้เองก็ติดเชื้อโรคซาร์สด้วย พยายามเข้ามาเมืองไทยเพื่อรักษา แต่อาการหนักกว่าไม่ทันเสียชีวิตในโรงพยาบาลของไทย เนื่องจากประเทศไทยมีรายงานสถิติพบผู้ป่วยเพียง 9 ราย เสียชีวิต 1 ราย จึงไม่ถูกจัดเป็นพื้นที่ระบาดของโรคซาร์ส

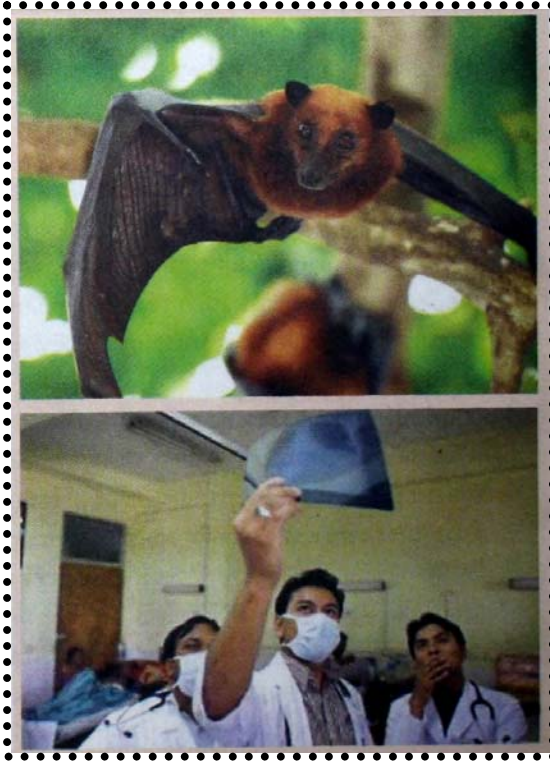

Figure 3.1 Probable SARS transmission on flight CA112 in March 2003

